

Nøyaktig samme standpunkt inntok Høyesterett. Jeg skal ikke kommentere dommen. Jeg tror at enhver som leser den i sammenheng med min fremstilling i denne bok av begivenhetene under og etter krigen, vil ha et tilstrekkelig godt grunnlag til å trekke de konklusjoner som jeg mener er de eneste riktige.

Dette gjelder også myndighetene. En rettsstat har plikt til å sørge for at slike forhold blir *offisielt* oppklart og de skyldige stempet etter fortjeneste. Jeg sikter her utelukkende til de store forgrunnsfigurer; deres små hjelpere må få løpe. I mange tilfelle har jeg derfor heller ikke nevnt disse ved navn.

Jeg vil tilslutt ikke unnlate å sitere noen linjer av et privatbrev jeg mottok etter domsavsigelsen i 1955 fra min gamle venn sørenskriver Harald Thomas, som hadde fulgt min sak nøye fra først til sist. Han har sely vært dommer i en rekke landssviksaker under rettsoppgjøret — en streng dommer, har jeg hørt — så uttalelsen har ingen politisk bakgrunn. Han skriver:

«At du er bitter, forstår jeg fullt vel, og at du ikke skulle få rettens oppreisning for den nedrige beskyldning, som den skjendige, falske og frekke direktør Strand fremsatte mot deg, kommer jeg aldri over. Det har ødelagt min tillit til vårt rettsvesen.»

Før jeg nu legger pennen ned, vil jeg ikke unnlate å komme med en liten refleksjon over livets underlige spill.

Som vi har sett, hadde direktør Olav Strand ganske mange jern iilden under okkupasjonen.

Han forsøkte å tilrive seg det fulle herredømme over PEA, og samarbeidet i den anledning meget godt med sine NS-folk i SKK's ledelse.

Han forsøkte å gjennomføre sine store utbygningsplaner i Hjartdøla, og samarbeidet i den anledning meget godt med representanter for Lettmetall.

Dessuten har han etter krigen opplyst at han samarbeidet meget godt med Hjemmefronten og var en av dem som skaffet de alliertes fyvere opplysninger om hva de burde bombe på Herøya og Roligheten, blant annet PEA's anlegg.

Efter okkupasjonens opphør samarbeidet han så meget godt med landssvikpolitiet i sin bestrebelser for å få meg innsatt i fengsel slik at mine arkiver kunne bli bortført og begravet i Porsgrunn.

En så dynamisk og interessant personlighet fortjener utvilsomt en offentlig påskjønnelse; og den har han da også fått.

Jeg minne om at det var den 17. november 1941 han undertegnet kontrakten med Nordisk Lettmetall A/S om det kjempeprosjekt som ville ført til at PEA var blitt utslettet til fordel for en gigantisk tysk aluminiumsfabrikk. På 15-årsdagen for denne historiske begivenhet («den fineste forretning som er gjort i Skiensfjorden») ble det gjennom Norsk Rikskringkasting utsendt sådan kunngjøring:

«Kongen har lørdag 17. november 1956 i Den kongelige St. Olavs Ordtn utnevnt:
Til ridder av 1. klasse: Direktør Olav Strand for hans innsats på kraftforsyningens område.»

17. november 1941 — 17. november 1956!
Jeg ser på de to datoer. Og jeg undres.

FIRE UTTALELSER

P. t. Sandefjord, 24. august 1952.

Bevidnelse.

Efter ønske tør jeg herved meddele følgende om mitt kjennskap til og inntrykk av

direktør Alex Christiansen.

Området ved århundreskiftet, da hr. Christiansen var ferdig utdannet som ingeniør ved Kristiania daværende (høyere) tekniske skole lærte vi hverandre å kjenne. Christiansen utførte da bl. a. et mindre oppmålingsarbeide for Statens veivesen og skilte seg fra det på en sådan måte, at det vakte daværende veidirektør Krags beundring. Det gjaldt særlig hans karakterfaste opptreden i en vanskelig situasjon. Jeg arbeidet ved Veidirektorater dengang og har Krags uttalelse fra ham selv.

Siden har våre veier og oppholdssteder mest vært forskjellige, men vi har hatt føling med hverandre og av og til truffet hverandre. I senere år har vi ofte vært sammen, således som medlemmer av Statens voldgiftsretter vedkommende lønnsvistemål i årene 1922—1928.

Likledes som medlemmer av Arbeidsretten, hvor Christiansen var medlem og jeg oftere møtende varamann i 10 å 12 år.

114173